

Gewasbescherming aan weerszijde van de grens

Leden van de Studieclub Midden Zeeuws-Vlaanderen gaan vijf keer in het seizoen het veld in, vooral om actualiteiten rond de gewasbescherming te zien en te bespreken. De studieclub heeft ook enkele Belgische telers als lid. Regelmatig blijken de verschillen in regelgeving tussen Nederland en België.

Rond acht uur verzamelen twaalf akkerbouwers, elf mannen en één vrouw, en twee adviseurs zich in één van de ruimten van Boerderijrestaurant De Baeckermat in Westdorpe. Het restaurant is van Judith en Esther Baecke, de zussen van studieclubvoorzitter Filip Baecke. Vanavond is de vierde van de vijf veldbijeenkomsten die de studieclub dit spuitseizoen organiseert. Dit seizoen gaan adviseurs van de firma R. van Wesemael b.v uit Hulst mee het veld in. Vanavond zijn dat Harm-Jan Riemens en Dirk de Vliegheer. De laatste

woont net over de grens en heeft daar ook een akkerbouwbedrijf. Bij de veldbijeenkomsten ligt de focus op de onkruid- en ziektebestrijding. Andere jaren gaan adviseurs van de twee andere grote leveranciers van gewasbeschermingsmiddelen in Zeeuws-Vlaanderen mee het veld in. Dat zijn CZAV en Van Overloop.

Melde in bieten

Eerst rijden de akkerbouwers in een rijtje auto's naar twee percelen van de voorzitter.

Het eerste is een perceel BTS 990 suikerbieten van 9 hectare. Baecke spoot er vier keer Goltix en eergisteren Betanal maxxPro en Dual Gold, maar in een deel van het perceel staan nog steeds vrij grote meldes, vertelt hij terwijl er een harde wind over het perceel jaagt. „Waarom niet eerder Dual Gold?“, vraagt De Vliegheer. „Dat werkt beter.“ Na de bespuiting van eergisteren zijn twee buitjes gevallen, van 3,5 en van 5,5 mm, maar toch is de grond nog droog. „Er zijn nakiemers op heel veel percelen“, weet De Vliegheer. „Tegelijk is er de

laatste weken in bieten weinig gebeurt aan het onkruid."

„Goltix werkt goed tegen melde en mag in de tankmix niet ontbreken”, zegt Riemens. „Kun je Goltix nog in dit stadium op het gewas spuiten?”, vraagt iemand. „Dit is de laatste kans”, antwoordt Riemens. „Het is wel goed om te doen, want we hebben nu eenmaal te maken met twee-, drie- en zelfs vierwassigheid.”

„Wat kun je nog het beste doen tegen bingelkruid?”, vraagt een teler. „Weinig, als die al groot is”, antwoordt De Vliegheer. Een akkerbouwer heeft het idee dat hij te laat kunstmest heeft gestrooid op de bieten. Hij strooide zes weken na het zaaien. „Wanneer is het te laat?”, vraagt hij. De Vliegheer: „Suikerbieten wortelen diep. Als je laat strooit, neemt een groot deel van de penwortel dat niet meer op. Vóór opkomst moet er al wat op liggen.”

Resten groenbemester

Op het perceel naast de bieten staan Agria's. Her en der liggen nog wat half vergane wortels. Het zijn resten van het mengsel groenbemers TerraLife - SolaRigol dat Baecke de winter over liet staan.

Bovengronds vroor dat wel kapot, maar bij rammenasachtige soorten overleefde de wortel in de grond. Die kwam na de vorst weer op. Bij het poten freesde Baecke dat wel kapot met de frontfrees, maar toch had hij er in het begin wat last van.

„Bij een mengsel van Japanse haver en kruisbloemigen heb je twee types beworteling”, zegt De Vliegheer. „Bij nat weer heb je toch een goede groenbemester door de Japanse haver. Want alleen met mosterd of rammenas wordt het dan niets.”

„Welke strategie heb je tegen phytophthora?”, vraagt De Vliegheer aan Baecke. „Ik denk zes keer Revus”, antwoordt de teler. „Gebruik zo veel mogelijk Mancozeb om resistentie tegen Alternaria-middelen te voorkomen”, adviseert De Vliegheer. „Gebruik die vooral in het middenblok, dan heb je zeker een goede, beschermende werking, samen met middelen als Narita.”

Egbert Vervaet ziet dat de plant al bijna gaat bloeien. „Dat betekent dat er weinig loof op komt”, reageert De Vliegheer.

„Is MCPA een optie tegen de melganzevoet?”, vraagt de jonge Belgische akkerbouwer

Matthias Vermeire. De Vliegheer is 'huiverig' voor MCPA in aardappelen, zegt hij, omdat het ten koste kan gaan van de knolkwaliteit. Het geeft kans op misvorming. Bovendien zet het middel de groei onder de grond stil. „Daarom werkt het tegen doorwas”, zegt Vermeire.

„Groeistoffen horen in grassen en granen thuis”, stelt Riemens. „In alle rassen adviseren we Boxer met Basagran”, zegt De Vliegheer. „Ik heb zelf slechte ervaringen met de combinatie Titus en Basagran. Titus met Sencor kan wel, maar Basagran doet het uitsluitend goed met Boxer.”

Spuitschade in uien

Op het volgende perceel, een paar kilometer verderop, groeien uien van het ras Hypark. Het is van het Belgische akkerbouwechtbaar Sandra en haar man Frank Daelman, dat ook lid is van de studieclub. Hun bedrijf ligt pal tegen de grens met Nederland; twee derde deel van hun land ligt in Nederland. Er is wat schade als gevolg van een bespuiting met chloor. Op plekken waar de uien niet rechtop staan is de meeste schade, omdat de druppels langer op de plant bleven hangen. Op een perceel met lichtere grond van Daelman is meer schade door chloor. „In België wordt gezegd dat chloor schade geeft; in Nederland dat het geen schade geeft”, zegt De Vliegheer. „Er is in elk geval vaker schade op lichte grond.”

Riemens vult aan dat er meer oorzaken kunnen zijn voor de schade: „En droogte, én hitte én mogelijk een tekort aan mineralen.” Sandra Dealman vertelt dat ze met Roundup heeft gespoten vóór opkomst, om het onkruid af te branden. „Op een lichte hoek stonden de uien toen al boven, maar die groeiden tot haar verbazing gewoon door.” „Die waren al afgehard, ze hadden al een waslaag”, geeft De Vliegheer als mogelijke verklaring.

Resistentie bij Alternaria

Vol gas rijden de akkerbouwers daarna van de winderige akkers terug naar De Baeckemat, waar nog 'kort' ruimte is voor actualiteiten. De adviseurs van R. van Wesemael geven eerst nog uitleg over dingen die spelen. Alternaria geeft steeds vaker problemen in aardappelen, vertelt De Vliegheer. Telers spuiten vaak middelen die strobilurinen bevatten, ►

Copyright photo

Sandra Daelman:

'Mag preharvest spuiten met Roundup in Nederland wél?'

Copyright photo

Filip Baecke:

'Een mengsel groenbemers de winter over laten liggen.'

Copyright photo

Egbert Vervaet:

'Gemengde gevoelens over Powerleaf Quattro Plus'

Copyright photo

Matthias Vermeire:

'Is MCPA in aardappels een optie tegen de melganzevoet?'

Serie Studieclubs

Samen weet je meer dan alleen. Daarom delen veel Nederlandse akkerbouwers hun kennis met collega's, om zo hun teelten en bedrijfsprestaties op een hoger plan te brengen. In studieclubverband komen de cijfers op tafel, worden elkaars bedrijven bezocht of helpen externe deskundigen bij het beantwoorden van vragen. Akkerwijzer brengt in deze serie akkerbouwstudieclubs in beeld, van de traditionele akkerbouwgewassen tot grove groenten en van teelttechniek tot economie. Deze keer is dat de Akkerbouwstudieclub Midden Zeeuws-Vlaanderen.

Leden van de akkerbouwstudieclub bespreken de bespuitingen in een perceel

maar die stof is 'heel resistentiegevoelig', waarschuwt hij. „Dus volledig steunen op Narita is een risico.“ Alternaria is heel weersafhankelijk, legt de adviseur uit. „In 2015 was er veel aantasting als gevolg van de afwisseling nat en droog weer. In 2016 kwam de ziekte pas heel laat.“ Volgens De Vliegheer zou het goed zijn als er voor Alternaria net zo'n adviessysteem zou komen als voor phytophthora: „Dan zouden we daar meer grip op kunnen krijgen.“ „Wanneer moet je starten met spuiten?“, vraagt Vervaet. „Want als je het ziet, zit het er ook in.“ De Vliegheer bevestigt dat. „Wordt het komende tijd heet en droog en is er dan regen op komst, dan moet je beginnen met spuiten. Dat kan al in die droge en hete periode.“ Het is verstandig om het middel Narita te bewaren voor de tweede helft van het teeltseizoen, stelt hij, want dan is het nodig alle zeilen bij te zetten om het loof in de benen te houden. „Maar je moet toch niet te vaak wisselen met de blokjes. Dat geeft toch ook risico?“, vraagt Sandra Daelman. „Het schakelmoment is inderdaad een risico voor de phytophthora-bestrijding“, bevestigt De Vliegheer. „Maar er is minder risico bij droog weer.“ „Difenoconazole werkt puur systematisch tegen Alternaria“ legt Riemens uit. „Bij droog weer is de opname minder goed; dan is Mancozeb beter.“

Discussie Powerleaf Quatro

Het is ook belangrijk dat het gewas kan beschikken over voldoende mineralen. „Ik ben zelf nogal fan van Powerleaf Quattro Plus“, zegt de Belgische adviseur en akkerbouwer. „Vijftig tot Honderd liter per hectare per jaar, 15 tot 25 liter per keer.“

„Moet je ook standaard magnesium toedienen?“, vraagt een akkerbouwer. „Ja“, antwoordt De Vliegheer. „Hoeveel?“, wil Vervaet weten. „Powerleaf Quattro Plus geeft voldoende magnesium“, zegt De Vliegheer. Dat middel voorkomt rui bij aardappelen. „Komt dat door de stikstof of door de Calcium?“, wil Pieter de Putter weten. „Vooral door de stikstof“, antwoordt Riemens. „Als de plant veel knollen aanlegt en er is te weinig stikstof in het loof beschikbaar, mikt die er een aantal af, om de overblijvende knollen te kunnen vullen. Dat beetje stikstof kan net voldoende zijn om knollen eraan te houden.“ De Vliegheer vult aan dat het belangrijk is om naar de omstandigheden de te kijken. „Spuut het met kleine beetjes en pas het niet toe als het gewas al grote stress heeft.“ Vervaet is wel positief over het middel, maar heeft er ook gemengde gevoelens bij. „Ik ben zelf ook boer en ik gebruik het al drie of vier jaar“, zegt De Vliegheer. „Maar je moet het apart meenemen naar het perceel“, reageert Vervaet. „Ik doe het met de slang uit de Multibox die ik met de heftruck bij de spuit houdt.“ Vervaet: „Maar dan moet je steeds naar huis om te vullen.“ De Vliegheer: „Wil je dan wel zakken bitterzout meezeulen naar het perceel? Als je vindt dat dat makkelijker werkt, moet je dat doen.“ De Vliegheer heeft nog meer argumenten waarom het middel een goede investering is: „Mijn bedrijfskosten zijn redelijk hoog. Maar wat blijkt uit de vergelijkingen van boekhoudingen: telers met de hoogste kosten hebben gemiddeld ook de hoogste netto opbrengst. Met onze dure grond, moeten we streven naar een zo hoog mogelijk rendement.“ „Voldoende Calcium speelt ook een grote rol“, vult Riemens aan. „Dan is de plant wat

sterker tijdens droogtestress en het gaat roest tegen.“

Nederland-België

Met enige regelmaat komen de verschillen tussen de regels in Nederland en die in België te sprake. „Hoe kan ik aardappelopslag in graan nog het beste aanpakken?“, vraagt een akkerbouwer. „Nu met Starane of straks preharvest met Roundup?“ „Dat laatste“, antwoordt De Vliegheer. „Maar Roundup mag je in België niet preharvest toepassen.“ „Mag dat in Nederland dan wel?“, vraagt Sandra Daelman verbaasd. „Ja, dat mag“, antwoordt De Vliegheer. Tot slot passeren de typisch Zeeuws-Vlaamse gewassen zoals vlas, kapucijners en bruine bonen de revue. Uiteindelijk is het ver na elven als 'kort' alle actualiteiten aan bod zijn geweest. ■

Studieclub Midden Zeeuws-Vlaanderen

De akkerbouwstudieclub Midden Zeeuws-Vlaanderen heeft zo'n honderd leden. Een aantal daarvan heeft een bedrijf in België, maar een deel van het land in Nederland. De studieclub organiseert in de winter drie bijeenkomsten over een teelttechnisch onderwerp. Daarnaast is er een excursie naar een aan de landbouw gerelateerd bedrijf, zoals een verwerker of een machinefabriek. De afgelopen winter deed de studieclub het andersom. De vijf grote mechanisatiebedrijven in Zeeuws-Vlaanderen waren uitgenodigd om een van hun veldspuiten te demonstreren, met uitleg van de importeur. Tijdens het spuitseizoen zijn er meestal vijf veldbijeenkomsten, met uitleg van adviseurs van leveranciers van gewasbeschermingsmiddelen.